

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2022/080 van 6 september 2022

over

tekst	ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot uitvoering van het decreet “Iedereen verdient vakantie” van 29 juni 2018
roepnaam	(besluit iedereen verdient vakantie)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 15 juli 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: “het e-govdecreet”), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna “WVG”);

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 18 juli 2022, ontvangen door de VTC op 20 juli 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 6 september 2022 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 6 september 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Toerisme (hierna “de adviesvrager”) verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een ontwerp van besluit *tot uitvoering van het decreet “Iedereen verdient vakantie” van 29 juni 2018* (hierna “het Ontwerp”), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp werkt de nadere bepalingen uit, noodzakelijk om het decreet "Iedereen verdient vakantie" van 29 juni 2018, in werking te kunnen stellen. Deze bepalingen hebben betrekking op het charter en het beeldmerk 'Iedereen verdient vakantie', de erkenning en subsidiëring van sociaal-toeristische organisaties, de erkenning en subsidiëring van bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme, de projectsubsidies 'Iedereen verdient vakantie', en op de overgangsmaatregelen voor sociaal toeristische organisaties al erkend onder het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen'.
4. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens :

"Afdeling 3. Verwerking van persoonsgegevens

Art. 9.

§1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

§2. In de databank, vermeld in artikel 9, §2, van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018, worden van de netwerkpartners de volgende gegevens opgeslagen:

- 1° *de naam van de netwerkpartner;*
- 2° *het adres of de maatschappelijke zetel van de netwerkpartner;*
- 3° *de voor- en achternaam, en de functie van contactpersoon bij de netwerkpartner;*
- 4° *de contactgegevens van de contactpersoon bij de netwerkpartner: telefoonnummer, gsm-nummer, e-mailadres.*

De persoonsgegevens worden alleen verwerkt voor de doelstellingen, vermeld in artikel 9, §2, tweede lid, van het voormelde decreet.

De volgende categorieën van personen hebben toegang tot de gegevens, vermeld in het eerste lid:

- 1° *de personeelsleden van Toerisme Vlaanderen hebben toegang tot de gegevens die opgeslagen zijn in het interne controleregister van Toerisme Vlaanderen, vermeld in artikel 9, §2, tweede lid, 1°, van het voormelde decreet;*
- 2° *de personeelsleden van Toerisme Vlaanderen en van de netwerkpartners hebben toegang tot de gegevens die opgeslagen zijn in het afgeschermd onlinesamenwerkingsplatform, vermeld in artikel 9, §2, tweede lid, 2°, van het voormelde decreet;*
- 3° *iedereen heeft toegang tot de gegevens die opgeslagen zijn in het publiek toegankelijke platform.*

Toerisme Vlaanderen informeert de netwerkpartner over de verwerking van de gegevens en de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, conform artikel 13 en 19 van de algemene verordening gegevensbescherming.

§3. Toerisme Vlaanderen is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2. Als dat nodig is, sluit Toerisme Vlaanderen een verwerkingsovereenkomst met de provider van de databank conform artikel 28, lid 3, van de algemene verordening gegevensbescherming.

§4. De persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, worden niet langer dan zeven jaar bewaard, tenzij er wettelijke bepalingen van kracht zijn die andere termijnen voorschrijven. Als de bewaartermijn is verstreken, worden de persoonsgegevens vernietigd of geanonimiseerd.

Art. 15.

§1. Toerisme Vlaanderen lanceert om de drie jaar een oproep om een aanvraag van een enveloppesubsidie in te dienen. Dat is het enige moment waarop sociaal-toeristische organisaties een aanvraag van een enveloppesubsidie kunnen indienen.

§2. De sociaal-toeristische organisatie kunnen bij Toerisme Vlaanderen een aanvraag van een enveloppesubsidie op elektronische wijze via het digitale loket zoals beschikbaar op de website van Toerisme Vlaanderen indienen.

§3. Een aanvraag van een enveloppesubsidie bevat de volgende documenten:

- 1° een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier. Toerisme Vlaanderen stelt het voormelde aanvraagformulier elektronisch ter beschikking;
 - 2° een beleidsplan dat al de volgende elementen bevat:
 - a) een overzicht van de activiteiten waarop de sociaal-toeristische organisatie inzet om de opdrachten, vermeld in artikel 11, eerste lid van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018, te realiseren;
 - b) een onderbouwing van de beoogde resultaten;
 - c) een onderbouwing van de bijkomende kosten die worden voorgesteld;
 - 3° een begroting die de beoogde resultaten in het beleidsplan financieel onderbouwt, en die het subsidiebedrag voor de verplichtingen die voortvloeien uit de opdrachten, vermeld in artikel 11, eerste lid, 1° tot en met 4° van het voormelde decreet, voorstelt en verantwoordt aan de hand van de parameters, vermeld in artikel 14, §1, eerste lid;
 - 4° als er een of meer co-financiers zijn: een lijst van alle co-financiers en een afschrift van de overeenkomst tussen die co-financiers en de aanvrager;
- (...)"

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

- 5. De VTC stelt vast dat de **personen** van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: netwerkpartners, voor zover dit natuurlijke personen zijn, contactpersonen bij een netwerkpartner en co- financiers; en dat het minstens de volgende **gegevens** lijkt te betreffen : identificatie- en contactgegevens, financiële gegevens.
- 6. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

- 7. De wettelijke basis van het Ontwerp is het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018, meer bepaald de artikelen :

"Artikel 10.

Een private rechtspersoon kan als sociaal-toeristische organisatie erkend worden als hij aan de (...) De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden en de procedure voor de toekenning, weigering, intrekking of schorsing van de erkenning van de sociaal-toeristische organisaties.

Toerisme Vlaanderen is bevoegd de erkenning toe te kennen, te weigeren, in te trekken en te schorsen.

Artikel 12.

Organisaties die zich specifiek toeleggen op de rol van bemiddelingskantoor voor sociaal toerisme en daarvoor een erkenning willen aanvragen, moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden en de procedure voor de toekenning, weigering, intrekking of schorsing van de erkenning van de bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme.

Artikel 13.

De Vlaamse Regering kan jaarlijks een of meer projectoproepen lanceren en subsidies voor projecten rond sociaal toerisme verlenen. Alleen actoren die het charter 'Iedereen verdient vakantie' ondertekend hebben, kunnen daarvoor een aanvraag indienen, voor zover ze onder de voorwaarden van de projectoproep vallen.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden en de procedure voor de toekenning en de uitkering van die projectsubsidies.

Artikel 18.

De Vlaamse Regering voorziet in een overgangsregeling voor de eerstvolgende beleidsperiode van vier jaar voor die sociaal-toeristische organisaties die op basis van artikel 9 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen' erkend zijn en die op het moment van de inwerkingtreding van dit decreet niet voldoen aan de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 11."

8. Het decreet bevat geen bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens.
9. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
10. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond "taak van algemeen belang", waar het dossierbeheer betreft en beveelt aan om deze te voegen aan de nota.
11. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³

12. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
13. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
14. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
15. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nu nog niet het geval is. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁵.

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ "e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen,"

⁵ bv. GWH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GWH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2.

3. Doelbinding

16. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
17. Het Ontwerp verwijst naar het gewijzigde art.9 § 2 ingevolge het decreet van 1 juli 2022, dat bepaalt :
- De databank centraliseert de gegevens van de netwerkpartners, met als doel deze beschikbaar te stellen als:
- 1° een intern controleregister voor Toerisme Vlaanderen voor de erkennings- en subsidieprocedures binnen het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018;
 - 2° een afgeschermd online samenwerkingsplatform voor de leden van het netwerk Iedereen verdient vakantie;
 - 3° een hulpmiddel om het sociaal toerisme te promoten, door uitsluitend de naam en het adres of de maatschappelijke zetel van de netwerkpartner op een publiek toegankelijk platform te publiceren.
18. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
19. De VTC is van oordeel dat de doeleinde, welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn, zoals ook reeds in een eerder advies gesteld⁶.

4. Verantwoordelijkheid

20. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
21. Het Ontwerp duidt in artikel 9 § 3 Toerisme Vlaanderen aan als verwerkingsverantwoordelijke.
22. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁷ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
23. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB aangewezen zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁸ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.

⁶ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2021_102_advies.pdf

⁷ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

24. De VTC verwijst in dit kader naar het punt :

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

25. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁹.

5. Minimale gegevensverwerking

26. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

27. De **categorieën betrokkenen** zijn netwerkpartners, voor zover dit natuurlijke personen zijn, contactpersonen bij een netwerkpartner en co-financiers.

28. De **categorieën gegevens** zijn de naam van de netwerkpartner, het adres of de maatschappelijke zetel van de netwerkpartner, de voor- en achternaam, en de functie van contactpersoon bij de netwerkpartner, de contactgegevens van de contactpersoon bij de netwerkpartner: telefoonnummer, gsm-nummer, e-mailadres en als er een of meer co-financiers zijn: een lijst van alle co-financiers en een afschrift van de overeenkomst tussen die co-financiers en de aanvrager.

29. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.

30. Wat de **ontvangers** betreft stelt het Ontwerp dat de volgende categorieën van personen toegang hebben :

- de personeelsleden van Toerisme Vlaanderen hebben toegang tot de gegevens die opgeslagen zijn in het interne controleregister van Toerisme Vlaanderen, vermeld in artikel 9, §2, tweede lid, 1°, van het voormelde decreet;
- de personeelsleden van Toerisme Vlaanderen en van de netwerkpartners hebben toegang tot de gegevens die opgeslagen zijn in het afgeschermd onlinesamenwerkingsplatform, vermeld in artikel 9, §2, tweede lid, 2°, van het voormelde decreet;
- iedereen heeft toegang tot de gegevens die opgeslagen zijn in het publiek toegankelijke platform.

De VTC beoordeelt dit positief.

31. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

⁹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit.”

32. Wat de **bewaartermijn** betreft, bepaalt het Ontwerp :
- “De persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, worden niet langer dan zeven jaar bewaard, tenzij er wettelijke bepalingen van kracht zijn die andere termijnen voorschrijven. Als de bewaartermijn is verstreken, worden de persoonsgegevens vernietigd of geanonimiseerd.”
33. Een verantwoording voor deze termijn wordt evenwel niet gegeven, ook niet in de nota. De VTC beveelt dan ook aan om in de nota de termijn te verantwoorden.

6. Juistheid

34. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
35. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen nemen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

36. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
37. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 36, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

38. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
39. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

40. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁰ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹¹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹² en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹³.
41. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁴.

III. BESLUIT

42. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de rechtvaardigingsgrond aangeven in het Ontwerp, minstens in de nota (luik 2);
 - een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
 - de bewaartermijn verantwoorden in de nota (luik 5);
 - de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
 - de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2022-09-15 12:41:10 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

¹⁰ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹¹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0
(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹² Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹³ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁴ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>